

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

СТЕВАН ХРИСТИЋ
(1885-1958)

Каталог изложбе

Нови Сад, 2010.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

178

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ивана Гргурић и Силвија Чамбер

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 125 година од рођења композитора и диригента Стевана Христића. Изложба је отворена од 24. новембра до 30. децембра 2010. године у витринама испред Свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталошке јединице уписана је сигнатура.

Увек сам тежио да моја уметност буде схватљива и блиска што је могуће ширем слоју слушаца. Али то ни у ком случају нисам желео да постигнем по цену уметничког квалитета. Под другим условима, у другом времену, ја чиним оно исто што и Мокрањац.

*

Припадати једном правцу, или спојити у себи неколико праваца, не значи бити епигоном или еклектиком, ако поред тога постоји лична индивидуална нота која одваја имитаторе од индивидуалног следбеника неког уметничког правца.

Стеван Христић

Христић је схватио музику као саопштење човеково, као живи језик већи и дубљи од свакидашњег који говоримо, језик који не познаје границе, расе, ни узрасте. То је био борбен пионирски подухват, еволуција шире културне визије. Његово држање и дух остају енергични и усправни, а он читавог живота веран елементарним начелима своје младости.

Живојин Здравковић

Добар познавалац тајни оркестра, Христић је као стваралац остао веран својим раним идеалима: он говори језиком западноевропске романтике, обогаћеним – у његовој

младости савременим – поступцима импресиониста (нарочито у оркестрацији). Међутим, посезањем за народним мотивима као језгром из кога је никла и његова најзначајнија творевина, *Охридска легенда*, Христић је свој опус уткао у ток српске музике.

Каспер Хевелер

(...) у својим музичко-драмским делима Христић остаје првенствено лиричар. Његова изражајна средства представљају синтезу елемената које дугује својим студијским путовањима: богата мелодијска инвенција често је инспирисана веристичким узорима, (...) хармонија се служи позноромантичним и импресионистичким тековинама, а најјаснији је утицај импресионизма у Христићевој рафинираној оркестарској палети. Међутим, ове компоненте су стопљене у органску целину, често прожету елементима нашег музичког фолклора, који нарочито долази до изражаја у његовом првом већем делу – *Чучук Стани*, и последњем – *Охридској легенди*.

Властимир Перичић

(...) Христић није марио за модерне струје, у којима Европа није оскудевала, већ је тражио сопствене путеве, испољавајући увек здраву тежњу за напретком и налазећи за то нова изражајна решења. Он се ћутке клонио спорова око карактера и циљева уметности, али његова музика неодољиво говори о томе да је катарза била његово искључиво и освештано начело.

Миленко Живковић

Са *Охридском легендом* има (...) Христић своје место у европској и у светској музици, и не само зато што је са њом ушао у иностране балетске лексиконе. Ово његово животно дело и уједно ремек-дело српске и југословенске музичке културе, изузетног је квалитета и као оркестарска композиција, коју би као такву увек требало и интерпретирати.

Надежда Мосусова

(...) *Охридска легенда*, као врхунац и блистава завршница Христићевог опуса (...) доноси извесну синтезу, не само стваралачких искустава, него донекле и стилских наклоности, комбинујући неке импресионистичке елементе (...) са неоромантичним, али – сасвим разумљиво – уз апсолутно тежиште на фолклору, аутентичном или имагинарном, благо модернизоване, но у основи романтичарске обраде.

Дејан Деспић

Иво Војновић је по свему судећи био идеалан писац за Христића, њихове естетске и стилске оријентација подударале су се у многим елементима.

Мелита Милин

Опера *Сутон* Стевана Христића прва је и једина лирска музичка драма у српској историји музике. (...) Ово дело је у извесном смислу усамљено и јединствено у историји српске опере, али и у опусу самог ствараоца. Разлог томе није само зато што је то једина опера у Христићевом стваралаштву, већ и због тога што је само извесне и малобројне нити везују са оним "другим" нетипичним делом Христићевог стваралаштва – удаљеним од националне инспирације. У српској традицији и историји музике, Христић је најпре и најдубље сročен с коренима нашег фолклора.

Бранка Радовић

(...) *Сутон* Христића је музичко дело писано са потпуним осећањем сцене, којој је и намењено. (...) Техничко савршенство *Сутона*, нарочито у оркестарском делу партитуре, је не само узор, него и *memento*. После *Сутона* домаћи аутор, био он националиста или не, мораће добро да проучи сам своје дело намењено оперској сцени, пре него што га преда ради извођења, јер *Сутон* Христића јасно одваја два доба у нас: дилетантизам и музичку зрелост.

Милоје Милојевић

(...) Христићева црквена музика представља природни наставак једне постојано узлазне линије која започиње са Корнелијевим једноставним хармонизацијама српског народног црквеног појања, преко Маринковићевих романтичарских прилаза, Мокрањчевих "правих" хармонских решења у духу и карактеру тог појања, Коњовићевих мисаоних и конструктивних трагања. (...) У том смислу Христићево *Опело* представља један од врхунаца српске црквене музике.

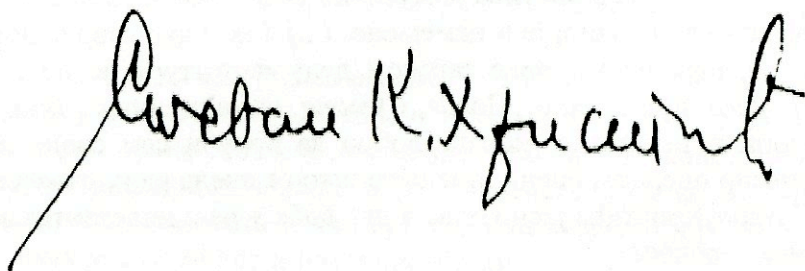
Димитрије Стефановић

Уносећи нов израз, савременом композиционом техником, топлом мелодијском линијом и једноставним хармонским језиком, Стеван Христић је у свом хорском стваралачком опусу дао дивне примере у чистоти хорског става и обогатио српску хорску музику новим стилским елементима и у световној и у духовној хорској музици.

Милан Бајшански

Христић је осећао потребу да и писаном речју допринесе подизању нивоа музичког живота у Србији. (...) Христићеве музичке есеје се одликују јасно изреченим мислима и трезвеним погледима на српску музику и њену историју. (...) Био је међу првима који су писали о значају Стевана Мокрањца и о националном у музици.

Роксанда Пејовић

A handwritten signature in black ink, reading "Stevan K. Hristic". The signature is written in a cursive, flowing style with a long, thin tail extending to the left.

ДЕЛА

1. Četiri pesme [Štampana muzikalija] / Stevan K. Hristić = Стеван К. Христић ; adaption française par J. Delâge-Prat ; (paroles des poètes serbes). - Beograd : G. Kon, 1920. - 14 str.
Н IV 490
2. Чучук-Стане [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић = Stevan K. Hristić ; (речи од Милорада Петровића) = (texte serbe de Milorad Petrović ; Adaption française par J. Delâge-Prat). - Београд : Г. Кон, 1920. - 15 стр.
Н IV 1946
3. Опело [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић. - Београд : [б. и.], 1927. - 1 партитура (20 стр.)
Н III 2123
4. Две побожне песме [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић. - Београд : Јужнословенски певачки савез, [192-]. - 8 стр.
Н III 248
5. Симфонијска фантазија [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић = Stevan K. Hristić. - Београд : Просвета = Belgrade : Edition Prosveta, 1947. - 1 партитура (25 стр.)
Н IV 150
6. Вечити младожења / Јаков Игњатовић ; драматизовао Петар С. Петровић ; музика Стевана Христића ; [сценографски цртежи Сава Рајковић]. - Београд : Рад, 1950. - 101 стр., [7] листова с таблама
II 2628
7. Ohridska legenda [Štampana muzikalija] / Stevan Hristić. - Partitura. - Beograd : Prosveta, 1954. - 1 partitura (88 str.)
Н IV 156

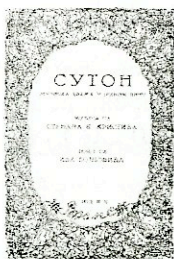
8. Ohridska legenda [Štampana muzikalija] / Stevan K. Hristić ; [klavirski izvod Ilija Marinković ; priredio Milenko Živković ; notografija Čuvan Mihailo, Radojčić Milivoje]. - Klavirski izvod = Parktition pour Piano. - Beograd : Prosveta, 1964. - 215 str.
H IV 702
9. Хорови [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић ; избор и редакција Милан Бајшански ; [нотографија Чуван Михаило, Радојчић Миливоје]. - Београд : Просвета, 1964. - 76 стр.
H IV 711
10. Beogradski madrigalisti [Zvučni simak] : duhovna muzika / dirigent Dimitrije Steanović. - Aleksandrovac [1969?]. - 1 gramof. ploča : 45 o/min. ; 17,5 cm.
Гп I 7
11. Хорска музика српских аутора [Звучни снимак] / [изводи] Хор Радио Телевизије Београд ; диригент Боривоје Симић. - [Љубљана], [1971?]. - 1 ЛП плоча : стерео ; 30цм
Гп IV 447
12. Народне песме [Штампана музикалија] / Стеван Христић =Stevan Hristić ; [нотографи Слободан Варсаковић и Милош Анђелковић]. - Оркестарска партитура = Partition d'Orchestre. - Београд : Српска академија наука и уметности = Beograd : Academie Serbe des sciences et des arts, 1983. - 109 стр.
H IV 4245
13. Simfonijski orkestar Radio televizije Srbije. 1 [Zvučni snimak] / dirigent Bojan Sudić ; solisti Marina Arsenijević, klavir, Mladen Đorđević, truba, Aleksandar Benčić, trombon. - Beograd : PGP RTS, 2000. - 1 CD : stereo ; 12cm + 1 tekstualni prilog (44 str)
КдМ 468/1
14. Вече на шкољу [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић. - Нови Сад ; Београд ; Суботица ; Петровград : Музички магaзин, [б. г.]. - 1 партитура ([7] стр.)
H IV 1357

15. Новембра [тј. Новембар] [Штампана музикалија] / музика од Стевана К. Христића ; (речи од Ј. Дучића). - [Београд] : Јован Фрајт, [б. г.]. - 1 партитура ([4] стр.)
Н IV 1367
16. Сањарије [Штампана музикалија] / Стеван К. Христић. - [Б. м. : б. и., б. г.]. - 1 партитура ([4] стр.)
Н IV 5712
17. Скице [Штампана музикалија] / С. К. Христић = S. K. Christitch. Св. 1 = Cahier I. - Београд : С. Б. Цвијановић = Belgrade = S. B. Cviyanovitch, [б. г.]. - 15 стр.
Н IV 606

ЛИТЕРАТУРА

18. Двадесет пет година од "Чучук-Стане" до "Охридске легенде" : композиторски рад Стевана К. Христића.
У: Политика. - ISSN 0350-4395. - Год. 30, бр. 8937 (29. март 1933), стр. 8.
П фол 594
19. Сутон : музичка драма Стевана К. Христића / Милоје Милојевић.
У: Музичке студије и чланци. Књ. 2 / Милоје Милојевић. - Београд : Издавачка књижарница Геце Кона, 1933. - стр. 79-84.
П 4863/2
20. Охридска легенда [Плакат] / Народно позориште у Београду. - [Б. м. : б. и.], 1947. - 1 плакат
Пл I 1614
21. Стеван Христић о своме стварању.
У: Дуга. - ISSN 0350-6215. - Год. 4, бр. 139 (април 1948), стр. [8-9].
П III 4983

22. Stevan Hristić / Paunović Siniša.
 U: Tragom njihovog detinjstva / Siniša Paunović. - Sarajevo :
 Svjetlost, 1959. - str. 95-101.
 СП II 292
23. Стеван Христић. - Београд : [б. и.], 1961. - Стр. 100, [8] стр.
 с таблама (ноте)
 П. о.: Глас; 252, књ. 1, Одељење за ликовну и музичку
 уметност Српске академије наука и уметности.
 III 99745
24. Музички лик Стевана Христића / Миленко Живковић.
 У: Есеји о уметности / [припремили Јован Ђирилов, Стана
 Ђурић-Клајн, Лазар Трифуновић]. - Нови Сад : Матица
 српска; Београд : Српска књижевна задруга, 1966. - стр. 263-
 271.
 II 31416

25. Ohridska legenda Stevana Hristića : (povodom
 osamdesetogodišnjice kompozitorovog rođenja) / Nadežda
 Mosusova.
 U: Zvuk. - ISSN 0044-555X. - Br. 66 (1966), str. 96-115.
 П II 684
26. Hristić Stevan : 1885-1958 / Vlastimir Peričić uz saradnju
 Dušana Kostića i Dušana Skovrana.
 U: Muzički stvaraoци u Srbiji / Vlastimir Peričić uz saradnju
 Dušana Kostića i Dušana Skovrana. - Београд : Prosveta,
 [1969]. - str. 123-134.
 III 31418

27. Спор и отпори око "Охридске легенде" / Миодраг
 Стаматовић. - Београд : Југословенска ауторска агенција,
 1975. - 39 стр., [1] лист са сликом С. Христића
 II 62398
28. Стеван Христић и његово дело, зборник радова студената
 музикологије, Београд, 1985 / Катарина Томашевић.
 У: Зборник Матице српске за сценске уметности и музику. -
 ISSN 0352-9738. - Бр. 1 (1987), стр. 277-279.
 П II 6179
29. Живот и дело Стевана Христића / уредник Димитрије
 Стефановић. - Београд : Српска академија наука и
 уметности, 1991. - VIII, 161 str., [1] list sa slikom S. Hristića
 III 404733

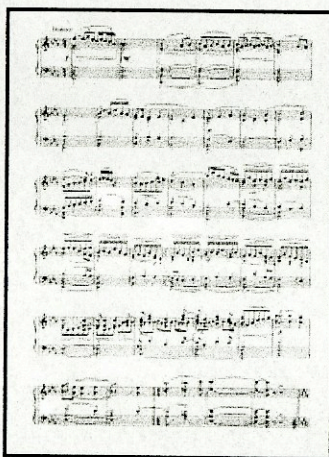
30. Живот и дело Стевана Христића, зборник радова, Београд,
 1991 / Милица Гајић.
 У: Зборник Матице српске за сценске уметности и музику. -
 ISSN 0352-9738. - Бр. 10/11 (1992 [шт. 1993]), стр. 257-258.
 П II 6179
31. Стеван Христић : (1885-1958) / Надежда Мосусова.
 У: Сто најзнаменитијих Срба / [приређивач Звонимир
 Костић. - [1. изд.]. - Београд : Принцип ; Нови Сад : Ш-
 Јупублик, 1993. - стр. 535-538.
 III 409165

32. После четири деценије заборав / Милена Пешић.
 У: Pro musica. - ISSN 0555-2117. - Br. 153 (nov. 1994), str. 31-32.
 П II 1591
33. Сутон [Позоришни програм] / Стеван Христић ; [редитељ Радослав Дорић ; диригент Имре Топлак]. - Нови Сад : Српско народно позориште, [1994]. - [31] стр.
 ПМ II 51
34. Стеван Христић / Живојин Здравковић.
 У: Шест београдских композитора / Живојин Здравковић. - Београд : Музеј позоришне уметности Србије, 1996. - стр. 33-49.
 III 413467

35. "Охридска легенда" Стевана Христића у кореографији и драматуршкој обради Димитрија Парлића / Ксенија Шукуљевић-Марковић.
 У: Театрон. - ISSN 0351-7500. - Год. 22, бр. 99 (1997), стр. 78-83.
 П II 3940
36. Сутон / музика од Стевана Христића ; текст од Ива Војновића. - Београд : Време, [б. г.]. - 43 стр.
 I 10812

37. Необразложена бајка / Милица Јовановић.
 У: Политика. - ISSN 0350-4395. - Год. 97, бр. 312882 (25. нов. 2000), стр. 21.
 П фол 594
38. Случај "Охридске легенде" / Милена Милорадовић.
 У: НИН. - ISSN 0027-6685. - Бр. 2606 (7. дец. 2000), стр. 30.
 П фол 547
39. Ohridska legenda [Program] / muzika ; music [i] libreto ; book Stevan Hristić ; koreografija i režija ; choreography & staging Lidija Pilipenko ; dirigent ; conductor Angel Šurev. - Beograd : Narodno pozorište, Balet = Belgrade : National theatre, Ballet, 2000. - 28 str.
 ПМ II 694

Део нотног записа *Охридске легенде*

40. Од извора-два путаћа--- / Саво Поповић.
 У: Борба. - ISSN 0350-7440. - Год. 78, бр. 332 (27. нов. 2000), стр. 6.
 П фол 508
41. Чучук Стана / Милорад М. Петровић ; музика од Ст. Христића. - Београд : Музеј позоришне уметности Србије, 2001. - 92 стр.
 I 45802

42. Сутон [Позоришни програм] / Стеван Христић ; редитељ Радослав Дорић ; диригент Жељка Милановић]. - Нови Сад : Српско народно позориште, 2001. - 1 пресавијен лист ([7] стр.)

ПМ II 516

43. Отменост посртања / Бранка Радовић ; [нотোগрафија Миодраг Јаноски]. - Нови Сад : Српско народно позориште, 2002. - 87 стр.

II 447925

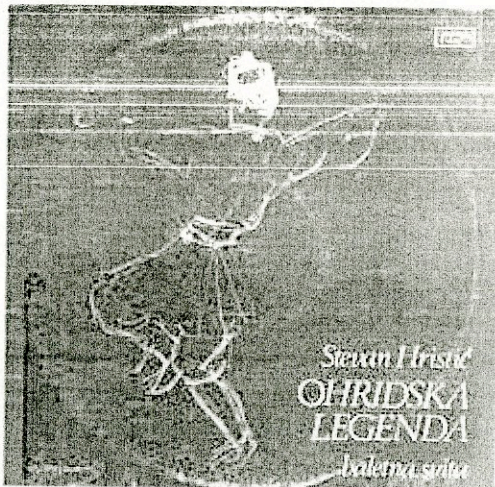
Сцена из балета *Охридска легенда*

44. Мало позната литургија Стевана К. Христића за мушки хор / Богдан Ђаковић. - [Нови Сад : Матица српска], 2003. - Стр. 133-146

П. о.: Зборник Матице српске за сценске уметности и музику; бр. 28/29, 2003.

45. Stilске координате ораторијума Васкрсење Стевана Христића (1912) и питање раскршћа традиција у српској музици на почетку 20. века / Катарина Томашевић. - У: Музикологија. - ISSN 1450-9814. - Бр. 4 (2004), стр. 25-37.

П II 16410

46. Opelo u b-molu Stevan Hristić ; Četiri duhovna stiha Marko Tajčević [Program] / [izvodi] Vojvodanski mešoviti hor ; solo bas Branislav Jatić ; dirigent Andrej Bursać. - [Novi Sad] : Vojvodanski mešoviti hor, [2007]. - 1 presavijen kartonski list ([4] str.)

ПМ II 921

47. Охридска легенда : балет Стевана Христића као део наше националне културне баштине / Александра Ђуричић. У: Квартал. - ISSN 1451-6772. - бр. 9/10 (2008), стр. 67-71.

П III 18351

СТЕВАН ХРИСТИЋ
1885-1958

ИЗДАВАЧ
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

УРЕДНИК
Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА
Ивана Гргурић и Силвија Чамбер

ПРИПРЕМА
Оливера Михајловић и Јована Новаков

УМНОЖАВАЊЕ
Јелена Керенец

ПОВЕЗ
Милорад Родић

ТИРАЖ
50 примерака